

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija)~~ Lietuvos Respublikos infrastruktūrų reguliavimo taryba (toliau – **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**) atlieka veiklos rūšių Lietuvos Respublikos gamtinių dujų sektoriuje valstybinio reguliavimo funkcijas ir užtikrina reguliuojamos veiklos vykdymo bei gamtinių dujų sektoriaus dalyvių ir vartotojų teisių bei pareigų tinkamo įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** funkcijos, ~~uždaviniai~~ **veiklos tikslai**, teisės ir pareigos gamtinių dujų sektoriuje ir finansavimo šaltiniai nustatomi Energetikos, šiame ir kituose įstatymuose, taip pat ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nuostatuose.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) pagal ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** atliktą ilgalaikės trukmės išlaidų ir naudos rinkai ekonominį vertinimą sprendžia dėl pažangių matavimo sistemų, kuriomis būtų padedama vartotojams aktyviai dalyvauti gamtinių dujų tiekimo rinkoje, įdiegimo darbotvarkės;“.

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** tikslai gamtinių dujų sektoriuje

~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** savo veikloje, prireikus bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba ir kitomis institucijomis bei įstaigomis, atlikdama savo funkcijas ir pareigas, siekia, kad būtų:

1) sukurta ir plėtojama konkurencinga, saugi ir aplinką tausojanti Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos gamtinių dujų rinka;

2) užtikrinta, kad Lietuvos Respublikos rinka būtų veiksmingai atverta visiems Europos Sąjungos gamtinių dujų vartotojams ir tiekėjams ir būtų panaikinti prekybos gamtinėmis dujomis tarp Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių apribojimai;

3) užtikrintos tinkamos veiksmingo ir patikimo gamtinių dujų tinklų veikimo sąlygos;

4) skatinama į vartotojus orientuotų, saugių, patikimų ir veiksmingų nediskriminacinių sistemų plėtra;

5) skatinamas sistemos pakankamumas, energijos vartojimo efektyvumas ir gamtinių dujų gavybos bei gavybos iš atsinaujinančių energijos išteklių integravimas;

6) sudarytos palankesnės sąlygos naujų gamtinių dujų gavybos pajėgumų prieigai prie sistemos;

7) skatinami aukšti viešųjų paslaugų teikimo gamtinių dujų sektoriuje standartai ir prisidedama prie pažeidžiamų vartotojų apsaugos.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** funkcijos ir pareigos gamtinių dujų sektoriuje

1. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** gamtinių dujų sektoriuje, be kitų šiame įstatyme, Energetikos ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytų funkcijų, prižiūri:

- 1) kaip laikomasi sistemų operatorių licencijuojamos veiklos sąlygų;
- 2) gamtinių dujų įmonių reguliuojamos veiklos sąnaudas;
- 3) kad sistemų operatorių skelbiama informacija apie sąlygas, suteikiančias teisę suinteresuotosioms šalims naudotis sistemomis, jungiamaisiais vamzdynais ir gamtinių dujų saugyklomis, būtų išsamūs ir tinkamai pateikti;
- 4) kaip suteikiamos teisės naudotis sistemomis;
- 5) apskaitų atskyrimą, siekiant išvengti veiklų kryžminio subsidijavimo;
- 6) kaip laikomasi jungiamųjų vamzdynų valdymo ir jų pajėgumų skirstymo taisyklių;
- 7) kaip laikomasi gamtinių dujų tiekimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų;
- 8) gamtinių dujų įmonių veiklos skaidrumą ir konkurenciją;
- 9) kaip įgyvendinamos nacionalinės gamtinių dujų perdavimo tinklų perkrovos valdymo taisyklės;
- 10) kaip laikomasi gamtinių dujų sistemų saugumo ir patikimumo taisyklių;
- 11) kaip dujų įmonės užtikrina prieigą vartotojams prie duomenų apie jų suvartojamą gamtinių dujų kiekį ir kaip sukuria lengvai suprantamos formos duomenų sistemą;
- 12) kaip įgyvendinamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos laikinosios priemonės, taikomos staiga įvykus gamtinių dujų ar visos energetikos rinkos krizei ar iškilus grėsmei asmenų, gamtinių dujų įrenginių arba gamtinių dujų sistemos vientisumo saugumui;
- 13) kad nebūtų perdavimo, skirstymo, laikymo, skystinimo ir tiekimo veiklos kryžminio subsidijavimo.

2. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, įgyvendindama jai pavestas funkcijas, turi pareigą:

- 1) vadovaudamasi skaidrumo kriterijais, poreikiu didinti energijos vartojimo efektyvumą, tiekimo saugumą, integruoti rinką, nustatyti ar patvirtinti perdavimo, skirstymo, laikymo ir skystinimo paslaugų kainų viršutines ribas, jų skaičiavimo metodikas ir nustatyti ar patvirtinti konkrečias sistemos balansavimo ir buitinių vartotojų prijungimo prie tinklo paslaugų kainas;
- 2) patvirtinti prekybos gamtinėmis dujomis priežiūros taisykles;
- 3) tarpvalstybiniais klausimais bendradarbiauti su atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijomis ir Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – Agentūra);
- 4) laikytis visų teisiškai privalomų Europos Komisijos ir Agentūros sprendimų;
- 5) kiekvienais metais teikti savo veiklos ir pareigų vykdymo ataskaitą, informaciją apie nustatytas laikinasias priemones įvykus energetikos krizei Europos Komisijai, Agentūrai ir atitinkamoms valstybių narių institucijoms;
- 6) nustatyti metodikas, pagal kurias apskaičiuojamos ar nustatomos sąlygos, susijusios su prijungimu ir prieiga prie perdavimo ir skirstymo sistemų, saugyklų ir SGD įrenginių, balansavimo paslaugų teikimu, prieiga prie tarpvalstybinių perdavimo jungčių;
- 7) nustatyti gamtinių dujų įmonių paslaugų kokybės, įskaitant patikimumo, rodiklius ir jų įvertinimo tvarką;
- 8) nustatyti gamtinių dujų įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo rodiklius ir jų įvertinimo tvarką;
- 9) prižiūrėti buitiniams vartotojams taikomas kainas, išankstinio mokėjimo sistemas, tiekimo įmonę pakeitusių vartotojų ar nuo tinklo atjungtų vartotojų procentinę dalį, mokėjimus už priežiūros paslaugas ir jų vykdymą;
- 10) užtikrinti sutarties laisvės principo įgyvendinimą nutraukiamoms Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisę atitinkančioms tiekimo sutartims;

11) stebėti, per kiek laiko perdavimo ir skirstymo sistemos operatoriai sujungia vamzdynus ir atlieka remonto darbus, kaip suteikiama teisė naudotis saugyklomis, gamtinių dujų laikymo vamzdynuose ir kitomis papildomomis paslaugomis;

12) imtis veiksmingų vartotojų apsaugos priemonių, prižiūrėti, kaip jos vykdomos;

13) reguliariai atlikti gamtinių dujų tiekimo rinkos tyrimus ir taip užtikrinti, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo didele įtaka gamtinių dujų rinkoje atvejų, skelbti išvadas dėl gamtinių dujų kainų ir jas pateikti konkurencijos priežiūros institucijoms;

14) nustatyti gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo standartines taisykles ir su apskaitos atskyrimu susijusius reikalavimus;

15) patvirtinti balansavimo taisykles, jeigu sistemų operatorių parengti taisyklių projektai neatitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų;

16) patvirtinti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų perdavimo tinklo sujungimo su Europos Sąjungos gamtinių dujų tinklu projekto sąnaudų įtraukimo į perdavimo tinklo paslaugų teikimo sąnaudas metodiką;

17) patvirtinti standartinius reikalavimus skirstymo sistemos operatoriaus ir laikymo sistemos operatoriaus atitikties programoms parengti;

18) stebėti gamtinių dujų tranzito per Lietuvos Respublikos teritoriją srautus ir teikti metines ataskaitas Vyriausybei;

19) įvykdyti Europos Komisijos įpareigojimą panaikinti **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimą, prieštaraujantį Europos Sąjungos kompetentingų institucijų priimtoms gairėms gamtinių dujų sektoriuje per du mėnesius nuo atitinkamo Europos Komisijos sprendimo priėmimo dienos;

20) šio įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, Europos Sąjungos teisės reikalavimų ir **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** ar kompetentingos Europos Sąjungos institucijos nurodymų nevykdančioms gamtinių dujų įmonėms skirti šiame įstatyme, Energetikos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas ir inicijuoti atsakingų asmenų patraukimą administracinę ar baudžiamąją atsakomybę.

5 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** teisės ir įgaliojimai gamtinių dujų sektoriuje

Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba, siekdama šio įstatymo tikslų ir atlikdama šiame įstatyme jai nustatytas funkcijas, turi teisę:

1) priimti gamtinių dujų įmonėms privalomus vykdyti sprendimus;

2) susipažinti su gamtinių dujų įmonių sudaromomis sutartimis, susijusiomis su reguliuojamomis veiklomis, ir pareikalauti, kad gamtinių dujų įmonės patikslintų tokias sutartis, kad šios atitiktų ~~šio įstatymo ir kitų teisės aktų~~ nustatytus reikalavimus. Jeigu gamtinių dujų įmonė neįvykdo šio reikalavimo, **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, gindama viešąjį interesą, turi teisę kreiptis į teismą dėl sutarties pakeitimo;

3) reikalauti iš gamtinių dujų įmonių informacijos, kuri reikalinga šiame įstatyme nustatytiems **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** funkcijoms atlikti, ir nustatyti gamtinių dujų įmonių jai teikiamos informacijos ir teikiamų derinti dokumentų pateikimo protingus terminus;

4) prašyti Agentūros pateikti nuomonę dėl **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** priimto sprendimo atitikties Europos Sąjungos kompetentingų institucijų priimtoms gairėms gamtinių dujų sektoriuje ir pranešti Europos Komisijai apie šioms gairėms prieštaraujantį kitos valstybės narės gamtinių dujų sektoriaus reguliavimo institucijos sprendimą.“

6 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Kainų reguliavimas

1. Gamtinių dujų sektoriuje ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, nustatydamą viršutines paslaugų kainų ribas, reguliuoja perdavimo, skirstymo, skystinimo, laikymo ir garantinio tiekimo paslaugų kainas.

2. Gamtinių dujų sektoriuje ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, nustatydamą konkrečias paslaugų kainas, reguliuoja gamtinių dujų sistemos balansavimo ir buitinių vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos paslaugų kainas.

3. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** rengia ir tvirtina šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų paslaugų kainų nustatymo metodikas.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, nustatydamą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas reguliuojamas kainas:

1) nustato reikalavimus gamtinių dujų įmonėms teikti paslaugas kainomis, pagrįstomis sąnaudomis, įskaitant protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, ir turi teisę pareikalauti, kad gamtinių dujų įmonės įrodytų kainų pagrindimą sąnaudomis. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę nustatyti privalomą protingumo kriterijų atitinkantį terminą šioms sąnaudoms pagrįsti. Jeigu per šį terminą asmuo neįrodo sąnaudų pagrįstumo, laikoma, kad asmens sąnaudos yra nepagrįstos;

2) nustato reikalavimus sąnaudų apskaitos sistemoms, metodams ir (arba) modeliams, skirtiems konkrečioms paslaugų rūšims teikti. Tokią apskaitos sistemą, metodą ir (arba) modelį ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** privalo paskelbti ~~viešai~~ savo interneto svetainėje;

3) nustato sąnaudų padengimo mechanizmą, kuris turi skatinti efektyvumą ir, kiek įmanoma, padidinti ilgalaikę naudą vartotojams. Tuo tikslu ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi atsižvelgti į kainų rodiklius, taikomus palyginamose rinkose.

5. Nustatant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas reguliuojamas viršutines paslaugų kainų ribas ar konkrečias paslaugų kainas, turi būti numatytos būtinos investicijos, užtikrinančios efektyvią gamtinių dujų įmonės veiklą.

6. Gamtinių dujų tiekimo kaina yra reguliuojama, kai ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** pagal šio įstatymo 11 straipsnį atliekamo rinkos tyrimo metu yra nustatoma, kad dėl veiksmingos konkurencijos trūkumo asmuo taiko pernelyg dideles kainas, tai yra palyginamosios analizės metodu įvertintas vidutinės kainas, viršijančias gamtinių dujų ir gamtinių dujų tiekimo paslaugos kainas, arba naudoja kainų spaudimą, tuo darydamas žalą rinkos dalyviams.

7. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, pagal šio straipsnio 6 dalį reguliuodama gamtinių dujų tiekimo kainas, turi teisę dujų įmonei taikyti šio straipsnio 4 dalyje nurodytas priemones.

8. Kol asmuo per ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nurodytą protingą terminą įgyvendina šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę nustatyti laikiną tiekimo kainos viršutinę ribą, atsižvelgdama į tiesioginius ir netiesioginius sąnaudų vertinimo metodais gautus duomenis apie atitinkamas sąnaudas. Nustatydamą laikiną tiekimo kainos viršutinę ribą, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** lygina atitinkamų paslaugų kainų rodiklius, atsižvelgdama į kitų valstybių narių, panašaus išsivystymo užsienio valstybių ir Lietuvos Respublikos praktiką. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, nustatydamą tiekimo kainos viršutinę ribą, be šioje dalyje išvardytų kriterijų, vertina atitinkamų didmeninių ir mažmeninių kainų santykį.

9. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, motyvuotai nusprendusi, kad, net ir įgyvendinus šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus, veiksminga konkurencija gamtinių dujų tiekimo rinkoje nebus užtikrinta, didelę įtaką gamtinių dujų tiekimo rinkoje turinčiam asmeniui gali nustatyti pagrįstus ir proporcingus įpareigojimus, įskaitant įpareigojimą nesudaryti kliūčių kitiems rinkos dalyviams patekti į rinką ar neriboti konkurencijos nustatant nepagrįstas kainas, nedaryti geresnių sąlygų atskiriems vartotojams ar nepagrįstai neteikti paslaugų, taip pat įpareigojimus užtikrinti ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nustatytą paslaugų kokybę. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, siekdama apsaugoti vartotojų interesus ir skatinti veiksmingą konkurenciją, turi teisę didelę įtaką dujų tiekimo rinkoje turinčiam

asmeniui taikyti individualias kainų kontrolės priemones ir įpareigojimus kainas grįsti sąnaudomis ar kainomis, nustatomomis palyginamose rinkose.

10. Gamtinių dujų įmonės, vykdydamos ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** joms nustatytą šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytą reikalavimą, privalo ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintomis sąlygomis, tvarka ir terminais parengti sąnaudų apskaitos sistemą, jos aprašymą pateikti ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** ir laikytis šios sąnaudų apskaitos sistemos. Sąnaudų apskaitos sistema ir jos skelbimo būdas turi atitikti ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nustatytas sąnaudų apskaitos taisykles.

11. Asmenys privalo atlikti auditą dėl tvarkomos apskaitos atitikties jų parengtai ir (ar) ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintai sąnaudų apskaitos sistemai ir (ar) metodui, ir (ar) modeliui ir sąnaudų apskaitos taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams. Audito išvada turi būti skelbiama kartą per metus pagal ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nustatytas taisykles.

12. Asmenų, kuriems taikomi šio straipsnio 4 dalyje nurodyti reikalavimai, ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** teikiami duomenys šių asmenų lėšomis turi būti patikrinti nepriklausomo audito.

13. Gamtinių dujų įmonės ~~viešai~~ savo interneto svetainėse skelbia šio straipsnio 1 dalyje nurodytas ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patikrintas ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytas ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nustatytas kainas.

14. Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainos nustatomos neatsižvelgiant į gamtinių dujų transportavimo atstumą. Vartotojams (sistemos naudotojams) gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos atsižvelgiant į tai, koks gamtinių dujų kiekis yra tiekiamas į gamtinių dujų pristatymo vietą per vieną metų laikotarpį. Buitiniams vartotojams perdavimo ir skirstymo sistemų balansavimo paslauga teikiama gamtinių dujų įmonės lėšomis. Nebuitiniams vartotojams gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainos nustatomos ir diferencijuojamos pagal gamtinių dujų kiekį ir sistemos pajėgumus. Buitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos diferencijuojamos pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį. Gamtinių dujų kiekio ir sistemos pajėgumų diferencijavimo principai nustatomi kainų nustatymo metodikose. Siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp vartotojų grupių, reguliuojamos kainos ir jų diferencijavimo taisyklės skelbiamos ~~viešai~~ gamtinių dujų įmonių interneto svetainėse, o jų nustatymo principai privalo būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

15. Reguluojamų kainų viršutinės ribos nustatomos penkerių metų gamtinių dujų kainų reguliavimo periodui. Reguluojamų kainų viršutinės ribos ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimu kartą per metus gali būti koreguojamos pasikeitus infliacijos lygiui, importuojamų (atgabenamų) gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, gamtinių dujų kiekiui, gamtinių dujų įmonių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonėms atlikus su ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** suderintas investicijas, gamtinių dujų įmonėms nukrypęs nuo ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintose kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikose nustatytų rodiklių.

16. Konkrečias perdavimo, skystinimo, laikymo, skirstymo kainas, neviršijančias nustatytų kainų viršutinių ribų, kiekvienais metais nustato gamtinių dujų įmonės. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, patikrinusi ir nustačiusi, kad kainos ir (ar) buitiniams vartotojams nustatyti tarifai apskaičiuoti nesilaikant kainų ir (ar) tarifų nustatymo reikalavimų, nustatytų kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikose, kad jos diskriminuoja vartotojus ir (ar) yra klaidingos, gamtinių dujų įmonėms pateikia nurodymus dėl konkrečių kainų ir tarifų skaičiavimo. Gamtinių dujų įmonės kainas ir (ar) tarifus privalo pakoreguoti per 15 dienų. Jeigu gamtinių dujų įmonės nevykdo ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** reikalavimo, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** vienašališkai nustato konkrečias kainas ir (ar) tarifus.

17. Gamtinių dujų įmonės buitiniams vartotojams tarifus nustato kas pusę metų. Buitiniams vartotojams nustatytą tarifą sudaro prognozuojamų gamtinių dujų (produkto), konkrečių perdavimo, skirstymo, laikymo, skystinimo, tiekimo kainų ir skirtumo tarp ankstesnio

tarifų galiojimo laikotarpio prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų (produkto) kainų suma. Gamtinių dujų įmonės konkrečius tarifus pateikia tvirtinti ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai**, kuri šiuos tarifus tikrina ir priima sprendimus dėl jų šiame straipsnyje nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** prižiūri, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai konkurencijai energetinių išteklių rinkoje ir sąlygos, užkertančios kelią asmenims piktnaudžiauti didele įtaka gamtinių dujų rinkoje.“

8 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Energetinių išteklių rinkos tyrimas

1. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, atlikdama šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, atlieka rinkos tyrimus, kuriais siekiama užtikrinti veiksmingą konkurenciją gamtinių dujų sektoriuje ir užkirsti kelią didele įtaką turintiems asmenims ja piktnaudžiauti.

2. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nustato rinkos tyrimo taisykles.

3. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** atlieka rinkos tyrimą:

1) valstybės ar savivaldybės institucijų motyvuotu prašymu;

2) suinteresuotų asmenų motyvuotu prašymu;

3) savo iniciatyva.

4. Rinkos tyrimo procedūrą sudaro šie etapai:

1) rinkos apibrėžimas (produkto ar paslaugos ir geografinės teritorijos apibrėžimas);

2) konkurencijos rinkoje veiksmingumo tyrimas;

3) asmenų, turinčių didelę įtaką rinkoje, nustatymas;

4) šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodytų įpareigojimų nustatymas, pakeitimas ir (ar) panaikinimas didelę įtaką rinkoje turintiems asmenims.

5. Rinkos tyrimas atliekamas ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintose rinkos tyrimo taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Rinkos tyrimas pradedamas ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimu. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę atlikti ne visą rinkos tyrimo procedūrą, bet tik atskiras jos dalis, jeigu motyvuotai ir pagrįstai mano, kad nepasikeitus ankstesnių tyrimų duomenims kitas dalis atlikti nėra tikslinga.

6. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, tirdama rinką, vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, Europos Sąjungos teise ir atsižvelgia į Europos Komisijos nuorodas ir rekomendacijas.

7. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** rinkos tyrimo procedūrą atlieka per 4 mėnesius nuo sprendimo pradėti rinkos tyrimą priėmimo, neįskaitant šio įstatymo 17 straipsnyje numatytų konsultacijų dėl rinkos tyrimo trukmės. Motyvuotu ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, tačiau ne daugiau kaip 3 kartus, kiekvieną kartą pratęsiant ne ilgiau kaip 3 mėnesiams. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** siekia, kad rinkos tyrimas būtų atliktas per įmanomai trumpiausią laiką. Rinkos tyrimas baigiamas ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimu dėl rinkos tyrimo rezultatų. Sprendime išdėstomi visų atliktų rinkos tyrimo etapų rezultatai.

8. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, prieš priimdama sprendimą, kuriuo būtų apibrėžta atitinkama produktų ar paslaugų rinka arba nustatyti ar nenustatyti asmenys, turintys didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, ar nustatyti, nenustatyti ar panaikinti šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodyti įpareigojimai, privalo atlikti viešąją konsultaciją pagal šio įstatymo 17 straipsnį.

9. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, prieš priimdama galutinį sprendimą, įvertina viešųjų konsultacijų metu gautas pastabas ir nuomones ir savo interneto svetainėje ~~viešai~~

paskelbia jų suvestinę. Priimtą galutinį sprendimą ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai.

10. Atitinkamų rinkų, kuriose nustatyti didelę įtaką turintys asmenys, sąrašą ir didelę įtaką šiose rinkose turinčių asmenų sąrašą bei jiems nustatytus įpareigojimus, taip pat bet kuriuos tokios informacijos pasikeitimus ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** skelbia savo interneto svetainėje.

11. Atlikdama rinkos tyrimą, sprenddama, ar asmuo turi didelę įtaką rinkoje, ir nustatydama įpareigojimus didelę įtaką rinkoje turintiems asmenims, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** atsižvelgia į tarptautinių sutarčių ir (ar) susitarimų nuostatas ir pagal kompetenciją užtikrina, kad šių sutarčių ir (ar) susitarimų būtų laikomasi ir jie būtų įgyvendinami Lietuvos Respublikoje.

12. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, atlikdama rinkos tyrimą, konsultuojasi su Konkurencijos taryba.“

9 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmuo, veikiantis gamtinių dujų sektoriuje, laikomas turinčiu didelę įtaką atitinkamoje gamtinių dujų tiekimo rinkoje arba atitinkamoje gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyje, kai, atlikus rinkos tyrimą, tai nustatoma ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimu. Toks sprendimas galioja tol, kol kito gamtinių dujų tiekimo rinkos tyrimo metu ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimu nustatoma, kad šis asmuo didelės įtakos atitinkamoje gamtinių dujų tiekimo rinkoje arba gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyje neturi.“

10 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Viešasis konsultavimasis

1. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** šio įstatymo ar jo įgyvendinamųjų teisės aktų pagrindu priimdama gamtinių dujų rinkoje veiklą reglamentuojančius teisės aktus, išskyrus teisės aktus, kuriais sprendžiamas ginčas, ~~teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis viešai~~ paskelbia šių teisės aktų projektus ir nustato protingumo kriterijų atitinkantį terminą suinteresuotiems asmenims pateikti pastabas.

2. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** savo nustatyta tvarka ir sąlygomis ~~viešai Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** interneto svetainėje paskelbia ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimų dėl klausimų, susijusių su visomis gamtinių dujų sektoriaus dalyvių teisėmis, ypač kai šių klausimų sprendimas turi reikšmingą poveikį gamtinių dujų rinkai, projektus ir suteikia gamtinių dujų sektoriaus dalyviams protingumo kriterijų atitinkantį terminą pastaboms pateikti.

3. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nustato konsultavimosi taisykles, apibrėžiančias konsultacijų atvejus, tvarką ir sąlygas. Informacija, susijusi su visomis tuo metu vykstančiomis konsultacijomis, skelbiama ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** interneto svetainėje. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** skelbia konsultacijų rezultatus, išskyrus informaciją, kuri yra valstybės, tarnybos ar komercinė paslaptis.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, atlikdama ~~šiam įstatyme ir kituose teisės aktuose jai~~ nustatytas funkcijas, šio straipsnio 3 dalyje nurodytose konsultavimosi taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis konsultuojasi su sistemų operatoriais, nepažeisdama jų nepriklausomumo ir nedarydama įtakos jų kompetencijai, taip pat su kitomis kompetentingomis institucijomis, įstaigomis ir (ar) sistemų naudotojais.“

11 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, priimdama šį įstatymą įgyvendinančias taisykles, kriterijus ar metodikas, vadovaujasi šiais kriterijais:“.

12 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, laikymo, skystinimo, tiekimo ir rinkos operatoriaus licencijavimo taisyklės (toliau – Licencijavimo taisyklės) tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Licencijas išduoda, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina jų galiojimą, keičia, tikslina licencijas, prireikus išduoda licencijų dublikatus ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba**. Atsižvelgdama į įdiegtas technines priemones, **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** licencijas išduoda ir kitus su licencijų išdavimu susijusius veiksmus atlieka elektroniniu būdu.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 5 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Perdavimo, skirstymo, laikymo ir skystinimo licencijos išduodamos Lietuvos Respublikoje įsteigtam juridiniam asmeniui arba kitos valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padaliniui, įsteigtam Lietuvos Respublikoje. Licencijos išduodamos asmenims, turintiems pakankamus technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus, leidžiančius tinkamai vykdyti licencijuojamos veiklos sąlygas. Asmenų technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus ir jų įvertinimo tvarką nustato **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, atsižvelgdama į šiuos kriterijus:“.

3. Pakeisti 20 straipsnio 5 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) pareiškėjo, siekiančio įgyti licenciją, finansinis pajėgumas vertinamas pagal jo dvejų paskutinių ataskaitinių finansinių metų (arba nuo pareiškėjo įregistravimo dienos, jeigu pareiškėjas vykdė veiklą trumpiau negu dvejus finansinius metus) balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, kuriems įvertinti taikomi **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nustatyti finansinio pajėgumo rodikliai;“.

4. Pakeisti 20 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** teikia informaciją Europos Komisijai apie atsisakymo išduoti licencijas priežastis.“

5. Pakeisti 20 straipsnio 9 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) metams pasibaigus, atlikti nepriklausomą licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir apie rezultatus informuoti **Komisiją Infrastruktūrų reguliavimo tarybą**;“.

6. Pakeisti 20 straipsnio 9 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka teikti **Komisijai Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai (toliau – Energetikos ministerija) informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytiems pareigoms vykdyti;“.

7. Pakeisti 20 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Dujų perdavimo ar skirstymo licencija išduodama teritorijoje, apibrėžtoje pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą. Perdavimo licencijoje mažiausia teritorija yra apskritis, skirstymo licencijoje – savivaldybė. Išduotose perdavimo ir skirstymo licencijose nurodytų teritorijų ribas išimtiniais atvejais gamtinių dujų įmonės prašymu gali pakeisti **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, suderinusi jas su atitinkamomis gamtinių dujų įmonėmis.“

13 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Veiklos gamtinių dujų sektoriuje licencijų ir leidimų išdavimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas, galiojimo panaikinimas ir keitimas

1. Asmuo, siekiantis įgyti veiklos gamtinių dujų sektoriuje licenciją, Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia **Komisijai Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** prašymą ir šiose taisyklėse nustatytus dokumentus.

2. Licencija arba leidimas išduodami arba rašytinis motyvuotas atsisakymas pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Licencijavimo taisyklėse arba leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą išduoti licenciją arba leidimą

neatsakoma per šioje dalyje nurodytą terminą, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl licencijos arba leidimo išdavimo.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas terminas netaikomas, kai vyksta teisiniai ginčai su trečiaisiais asmenimis dėl licencijuojamos veiklos sąlygų (teritorijos) ir kai yra prašoma išduoti perdavimo, skirstymo licenciją teritorijoje, kurioje jau yra išduota perdavimo, skirstymo licencija, ar dėl kitų priežasčių, pateisinamų svarbiais visuomenės interesais ar nustatytų kituose įstatymuose, ir pareiškėjas apie tai yra informuotas Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka. Šiuo atveju licencija ar leidimas išduodami arba rašytinis motyvuotas atsisakymas pareiškėjui išduoti licenciją ar leidimą pateikiamas ne vėliau kaip per 30 dienų, pasibaigus atitinkamo teismo ginčo nagrinėjimui ar nelikus kitų priežasčių, dėl kurių buvo atidėtas sprendimo dėl licencijos ar leidimo išdavimo priėmimas.

4. Už licencijuojamos veiklos, leidimus turinčių asmenų veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus asmenys, turintys atitinkamos veiklos licencijas, išpėjami apie galimą licencijų ar leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas, licencijos ar leidimo galiojimas panaikinamas, taip pat licencija ar leidimas yra keičiami Energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

5. Gamtinių dujų įmonė, numatanti nutraukti licencijuojamą veiklą, privalo ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki numatomo veiklos nutraukimo apie tai informuoti **Komisiją Infrastruktūrų reguliavimo tarybą**. Tuo atveju, jeigu pranešime nurodomas asmuo, kuris ketina pasibaigus pranešime nurodytam terminui vykdyti licencijuojamą rinkos operatoriaus, perdavimo, skirstymo veiklą ir atitinka šiai veiklai keliamus reikalavimus, nustatytus šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir **Komisijai Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** pateikia įvertinti tokią atitiktį pagrindžiančius dokumentus, pranešimo apie veiklos nutraukimą terminas derinamas **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos**, pranešimą teikiančio asmens ir licencijuojamą veiklą ketinančio vykdyti asmens sutarimu.

6. Jeigu sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo turi įtakos saugiam vartotojų aprūpinimui gamtinėmis dujomis, jis gali įsigalioti ne anksčiau kaip po dviejų mėnesių nuo sprendimo priėmimo dienos. Apie tai, kad numatoma priimti tokį sprendimą, **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** privalo informuoti Vyriausybę ir Energetikos ministeriją.

7. Siekiant užtikrinti gamtinių dujų sistemos darbo saugumą, vartotojų aprūpinimo gamtinėmis dujomis patikimumą ir viešųjų interesų gamtinių dujų sektoriuje apsaugą, licencijuojamą veiklą vykdančio asmens veiklos patikrinimai gali būti atliekami ir ~~įstatymų nustatytos~~ poveikio priemonės už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus gali būti taikomos jau pirmaisiais atitinkamos veiklos gamtinių dujų sektoriuje vykdymo metais. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ir (ar) kitos valstybės ar savivaldybių institucijos pagal kompetenciją užtikrina nuolatinę licencijuojamos veiklos gamtinių dujų sektoriuje priežiūrą ir kontrolę, vadovaudamosi teisingumo, protingumo, sąžiningumo ir rinkos dalyvių nediskriminavimo principais.“

14 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tiekimo įmonės, vykdydamos informacijos sklaidą, privalo:

1) pateikti informaciją **Komisijai Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** apie pagrindines sudarytų gamtinių dujų tiekimo sutarčių sąlygas gamtinių dujų tiekimo patikimumo stebėsenai atlikti;

2) parengti metines savo veiklos ir saugumo užtikrinimo ataskaitas ir pateikti jas **Komisijai Infrastruktūrų reguliavimo tarybai**. Tiekimo įmonių metinių veiklos ir saugumo užtikrinimo ataskaitų turinį nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;

3) pateikti savo vartotojams Europos Komisijos parengto energijos vartotojams skirto klausimų ir atsakymų sąrašo kopiją ir šį sąrašą paskelbti ~~viesai~~ įmonių interneto svetainėse.

2. Pakeisti 23 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Perdavimo sistemos naudotojai yra atsakingi perdavimo sistemos operatoriui už pristatomų į perdavimo sistemą ir paimamų iš perdavimo sistemos gamtinių dujų kiekių subalansavimą pagal perdavimo sistemos operatoriaus parengtas ir su ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** suderintas balansavimo taisykles.“

15 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Duomenų saugojimas

1. Tiekimo įmonės privalo penkerius metus saugoti ir prireikus pateikti visų su didmeniniais vartotojais, perdavimo sistemos, skirstymo sistemos, laikymo ir SGD sistemų operatoriais sudarytų sandorių duomenis apie šių sandorių trukmę, pristatymo ir apmokėjimo taisykles, kieki, vykdymo datas ir terminus, sandorių vertę, didmeninių vartotojų nustatymo priemonės. Papildomai tiekimo įmonės saugo ir ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** reikalavimu jai pateikia visą informaciją apie neįvykdytas gamtinių dujų tiekimo sutartis ir gamtinių dujų rinkos finansines priemones.

2. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, neatskleisdama informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, apie atskirus rinkos dalyvius ar atskirus sandorius, nuolat ~~viešai Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** interneto svetainėje skelbia informaciją, užtikrinančią rinkos konkurencingumą ir kontrolę.“

16 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikoje yra paskiriami perdavimo, skirstymo, laikymo, SGD sistemų ir rinkos operatoriai. Šiuos operatorius šio įstatymo nustatyta tvarka paskiria ir vėliau kontroliuoja, ir prižiūri ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**.“

17 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 26 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Perdavimo sistemos operatorius pagal ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintą tvarką kaupia, sistemina ir reguliariai teikia informaciją ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** apie gamtinių dujų tranzitą Lietuvos Respublikos teritorijoje.“

2. Pakeisti 26 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Perdavimo sistemos operatorių priimtos taisyklės, kuriomis siekiama subalansuoti gamtinių dujų perdavimo sistemą, turi būti objektyvios, skaidrios ir nediskriminacinės. Sąlygos, kuriomis perdavimo sistemos operatoriai teikia tokias paslaugas, nustatomos nediskriminaciniu išlaidas atspindinčiu būdu ir skatinant sistemos naudotojus subalansuoti dujų srautus pagal ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** paskelbtą metodiką. Tokios sąlygos yra skelbiamos ~~viešai~~ perdavimo sistemos operatorių svetainėse.“

3. Pakeisti 26 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** prižiūri, kad perdavimo sistemos operatoriai laikytųsi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų būtiniausių perdavimo sistemos **plėtros ir priežiūros** standartų.“

4. Pripažinti netekusia galios 26 straipsnio 6 dalį.

~~6. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos prižiūri, kad perdavimo sistemos operatoriai laikytųsi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų būtiniausių perdavimo sistemos priežiūros standartų.~~

18 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** informuoja Europos Komisiją apie sprendimą paskirti perdavimo sistemos operatorių arba numanomą sprendimą nedelsdama, bet ne vėliau negu per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo arba projekto patvirtinimo.“

19 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„28 straipsnis. Perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimas

1. Jeigu gamtinių dujų įmonė įrodo, kad ji atitinka šio įstatymo ketvirtojo ir aštuntojo skirsnių reikalavimus, išduodant perdavimo sistemos operatoriaus licenciją, ta gamtinių dujų įmonė yra paskiriama perdavimo sistemos operatoriumi.

2. Numanomas sprendimas dėl perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo ir licencijos išdavimo yra priimamas per keturių mėnesių laikotarpį nuo visų pareiškėjo pateiktų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, gavimo dienos. Numanomas sprendimas notifikuojamas Europos Komisijai. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** galutinis sprendimas turi būti priimtas ne vėliau kaip per du mėnesius nuo 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL 2009 L 211, p. 36), 3 straipsnio 1 dalyje Europos Komisijos nuomonei pateikti nustatyto laiko pabaigos. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** galutinis sprendimas ir Europos Komisijos nuomonė, jeigu ji pateikta, skelbiami kartu. Jeigu ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nepriima jokio sprendimo iki šio laikotarpio pabaigos, laikoma, kad licencija yra išduota ir gamtinių dujų įmonė paskiriama perdavimo sistemos operatoriumi. Siekiant užtikrinti gamtinių dujų perdavimo veiklos tęstinumą ir nenutrūkstamumą, kol bus paskirtas šio įstatymo ketvirtojo ir aštuntojo skirsnių reikalavimus atitinkantis perdavimo sistemos operatorius ir jam išduota licencija, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę išduoti terminuotą gamtinių dujų perdavimo licenciją, netaikydama šio įstatymo aštuntojo skirsnio reikalavimų. Terminuota gamtinių dujų perdavimo veiklos licencija galioja tol, kol energetikos įmonės, neatitinkančios šio įstatymo aštuntojo skirsnio reikalavimų, įvykdys Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo (~~Žin., 2011, Nr. 87-4187~~) nustatytas procedūras ir bus paskirtas gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atitinkantis šio įstatymo ketvirtajame ir aštuntajame skirsniuose nustatytus reikalavimus.

3. Priimdama sprendimą, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** atsižvelgia į Europos Komisijos poziciją, jeigu Europos Komisija ją pateikia. Jeigu Europos Komisija nepateikia nuomonės perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo klausimu, laikoma, kad ji neprieštarauja ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimui.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ir Europos Komisija bet kuriuo procedūros metu gali prašyti, kad asmuo, siekiantis tapti perdavimo sistemos operatoriumi, pateiktų visą informaciją, svarbią sprendimui dėl perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo priimti.

5. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** praneša apie visus planuojamus sandorius, kuriuos ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** gali reikėti įvertinti, siekiant nustatyti, ar perdavimo sistemos operatorius atitinka šio įstatymo ketvirtojo skirsnio reikalavimus.

6. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** prižiūri, kad perdavimo sistemos operatorius visada atitiktų šio įstatymo ketvirtojo ir aštuntojo skirsnių reikalavimus. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** iš naujo įvertina perdavimo sistemos operatoriaus atitiktį šio įstatymo ketvirtojo skirsnio reikalavimams, kai:

1) gaunamas perdavimo sistemos operatoriaus pranešimas pagal šio straipsnio 5 dalį;

2) sužino, kad dėl numatomo arba įvykusio teisių pasikeitimo arba poveikio perdavimo sistemos savininkams ar operatoriams gali arba galėjo būti pažeisti šio įstatymo ketvirtojo skirsnio reikalavimai;

3) Europos Komisija kreipiasi į ~~Komisiją~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybą** prašydama įvertinti perdavimo sistemos operatoriaus atitiktį Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimams.

7. Nustačiusi, kad perdavimo sistemos operatorius nebeatitinka šio įstatymo aštuntojo skirsnio reikalavimų, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** gali skirti baudas,

sudarančias iki 10 procentų šios gamtinių dujų įmonės metinių pajamų, gaunamų iš perdavimo veiklos, laikinai apriboti tas asmens ar asmens dalyvių teises, kurių įgyvendinimas pažeidžia šio įstatymo aštuntojo skirsnio reikalavimus, ir įpareigoti šią gamtinių dujų įmonę per ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** nurodytą protingą laikotarpį pašalinti atsiradusius trūkumus. Baudos skiriamos ir diferencijuojamos Energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Jeigu perdavimo sistemos operatorius per nurodytą protingą laikotarpį trūkumų nepašalina, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** pradeda naujo operatoriaus licencijavimo ir paskyrimo procedūrą.“

20 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Su trečiosiomis valstybėmis susijęs perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimas

1. Jeigu perdavimo sistemos operatorius, kurį kontroliuoja asmuo ar asmenys iš trečiosios valstybės ar valstybių, prašo išduoti licenciją, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** apie tai praneša Europos Komisijai. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** informuoja Europos Komisiją ir apie visas kitas aplinkybes, kurių rezultatas būtų tas, kad asmuo ar asmenys iš trečiosios valstybės ar valstybių įgytų perdavimo sistemos ar perdavimo sistemos operatoriaus kontrolę.

2. Perdavimo sistemos operatorius praneša ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** apie visas aplinkybes, kurių rezultatas būtų tas, kad asmuo ar asmenys iš trečiosios valstybės ar valstybių įgytų perdavimo sistemos ar perdavimo sistemos operatoriaus kontrolę.

3. Numanomas sprendimas dėl perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo ir licencijos išdavimo yra priimamas per keturių mėnesių laikotarpį (šio įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje nurodytos išimties atveju perdavimo licencija išduodama pagal šio įstatymo 21 straipsnio 2 dalį) nuo visų pareiškėjo pateiktų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, gavimo dienos. Numanomas sprendimas notifikuojamas Europos Komisijai. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, prieš priimdama galutinį sprendimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo ir licencijos išdavimo, kreipiasi į Europos Komisiją dėl nuomonės, patvirtinančios, kad:

1) tenkinami Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimai dėl veiklų atskyrimo;

2) išdavus licenciją, nekils pavojus Europos Sąjungoje vykstančiam energijos tiekimui.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** per du mėnesius nuo dienos, kai buvo gauta ar turėjo būti gauta, tačiau nebuvo pateikta, Europos Komisijos nuomonė, atsižvelgdama į Europos Komisijos poziciją, jeigu tokia buvo pateikta, priima galutinį sprendimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** paskiria operatorių, jeigu operatorius įrodo, kad:

1) jis atitinka šio įstatymo ketvirtojo skirsnio reikalavimus;

2) jo paskyrimas nesukelia pavojaus Lietuvos Respublikos, kitos valstybės narės arba Europos Sąjungos energijos tiekimui ir šio tiekimo saugumui. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** numanomo sprendimo dėl perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo ir licencijos išdavimo priėmimo metu vertindama, ar perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimas nesukelia pavojaus Lietuvos Respublikos, kitos valstybės narės arba Europos Sąjungos energijos tiekimui ir šio tiekimo saugumui, atsižvelgia į Europos Sąjungos teises ir pareigas, numatytas pagal tarptautinę teisę, tos trečiosios valstybės atžvilgiu, įskaitant visus susitarimus, sudarytus su viena ar daugiau trečiųjų valstybių, kurių viena susitariančioji šalis yra Europos Sąjunga, ir kuriuose nagrinėjami energijos tiekimo saugumo klausimai, taip pat į Lietuvos Respublikos teises ir pareigas, numatytas pagal su ja sudarytus susitarimus, jeigu jie atitinka Europos Sąjungos teisę, tos trečiosios valstybės atžvilgiu ir kitus konkrečius faktus bei aplinkybes, dėl kurių perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimas sukeltų pavojų Lietuvos Respublikos, kitos valstybės narės arba Europos Sąjungos energijos tiekimui ir šio tiekimo saugumui ir į atitinkamą trečiąją valstybę;

3) nepažeidžiami teisėti visuomenės saugumo interesai.

5. Kartu su priimtu ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimu paskelbiama Europos Komisijos nuomonė, jeigu ji buvo pateikta. Jeigu ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimas skiriasi nuo Europos Komisijos nuomonės, ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendime turi būti nurodomi tokio skirtumo motyvai.“

21 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31 straipsnis. Perdavimo sistemos operatoriaus vykdoma tinklo plėtra ir įgaliojimai priimti sprendimus dėl investavimo

1. Kiekvienais metais perdavimo sistemos operatorius, pasikonsultavęs su suinteresuotaisiais subjektais, ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** pateikia dešimties metų tinklo plėtros planą, kuris yra grindžiamas esama ir numatoma pasiūla bei paklausa. Tinklo plėtros plane nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos sistemos pajėgumų pakankamumui ir tiekimo saugumui užtikrinti.

2. Dešimties metų tinklo plėtros plane:

1) rinkos dalyviams nurodoma svarbiausia perdavimo infrastruktūra, kurią reikia sukurti ar atnaujinti per artimiausius dešimt metų;

2) nurodomos visos investicijos, dėl kurių jau priimtas sprendimas, ir nustatomos naujos investicijos, kurias reikės atlikti per artimiausius trejus metus;

3) nustatomas visų investicinių projektų terminas.

3. Rengdamas dešimties metų tinklo plėtros planą, perdavimo sistemos operatorius daro pagrįstas prielaidas apie gamtinių dujų gavybos, tiekimo, vartojimo ir mainų su kitomis šalimis raidą, atsižvelgdamas į regioniniams kelių valstybių narių ir visos Europos Sąjungos tinklams skirtus investicijų planus, taip pat laikymo ir pakartotinio dujinimo SGD įrenginiams skirtus investicijų planus.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** dėl dešimties metų tinklo plėtros plano viešai konsultuojasi su visais esamais ar potencialiais sistemos naudotojais ir paskelbia konsultavimosi rezultatus.

5. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** išnagrinėja, ar dešimties metų tinklo plėtros plane atsižvelgta į visus investavimo poreikius, kurie buvo nustatyti konsultavimosi metu, ir ar šis planas suderinamas su Europos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planu. Jeigu iškyla abejonių dėl suderinamumo su Europos Sąjungos tinklo plėtros planu, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** konsultuojasi su Agentūra. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** prašymu perdavimo sistemos operatorius privalo iš dalies pakeisti savo dešimties metų tinklo plėtros planą, jeigu jame neatsižvelgta į visus investavimo poreikius, kurie buvo nustatyti konsultavimosi metu, arba jeigu dešimties metų tinklo plėtros planas nesuderintas su Europos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planu, arba jeigu plėtros planas neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų dešimties metų tinklo plėtros plano turinio reikalavimų.

6. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** atlieka dešimties metų tinklo plėtros plano įgyvendinimo stebėseną, jos vertinimą ir paskelbia gautus rezultatus. Dešimties metų tinklo plėtros plano nevykdantį perdavimo sistemos operatorių ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** įpareigoja vykdyti dešimties metų tinklo plėtros planą ir gali skirti sankcijas Energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

7. Tuo atveju, kai perdavimo sistemos operatorius dėl kitų ne nuo jo priklausančių svarbių priežasčių neatlieka investicijos, kuri pagal dešimties metų tinklo plėtros planą turėjo būti atlikta per artimiausius trejus metus, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** privalo imtis bent vienos iš toliau nurodytų priemonių tam, kad tokia investicija būtų atlikta, jeigu tokia investicija vis dar yra svarbi, atsižvelgdama į naujausią dešimties metų tinklo plėtros planą:

1) reikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius atliktų investiciją;

2) dėl investicijos organizuoti konkursą, kuriame galėtų dalyvauti bet kurie investuotojai;

3) įpareigoti perdavimo sistemos operatorių priimti sprendimą padidinti turimą kapitalą siekiant finansuoti reikiamas investicijas ir sudaryti sąlygas nepriklausomiems investuotojams dalyvauti kapitale.“

22 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Perdavimo, laikymo ir (arba) SGD sistemos operatoriai ~~viešai~~ savo interneto svetainėje skelbia informaciją, būtiną veiksmingai konkurencijai ir veiksmingam rinkos veikimui užtikrinti. Skelbtinos informacijos sąrašą nustato ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, atsižvelgdama į informacijos, laikomos komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, konfidencialumo apsaugą.“

23 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) reikalauti iš sistemos naudotojų pateikti pakankamą prievolių įvykdymo užtikrinimą, kuriuo būtų užtikrintos būsimos ir (ar) esamos sistemos naudotojo prievolės pagal perdavimo sistemos operatoriaus parengtas ir su ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** suderintas balansavimo taisyklės už paimtų iš perdavimo sistemos, tačiau į perdavimo sistemą nepristatytų gamtinių dujų nupirkimą iš perdavimo sistemos operatoriaus ir dėl to susidariusių nuostolių atlyginimą;“.

24 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Jeigu skirstymo sistemos operatorius yra atsakingas už skirstymo sistemos subalansavimą ir šiuo tikslu priima taisykles, šios taisyklės turi būti objektyvios, skaidrios ir nediskriminacinės. Sąlygos, kuriomis skirstymo sistemos operatoriai teikia tokias paslaugas, įskaitant taisykles ir tarifus, nustatomos nediskriminaciniu išlaidas atspindinčiu būdu pagal ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** priimtą metodiką. Šios sąlygos paskelbiamos ~~viešai~~ skirstymo sistemos operatorių interneto svetainėse.“

25 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 37 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai nustato ir, gavę ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtinimą, ~~viešai~~ savo interneto svetainėse paskelbia saugyklų, pakartotinio dujinimo SGD įrenginių ir vartotojų nediskriminacinio prijungimo prie perdavimo ir skirstymo sistemų skaidrias ir veiksmingas procedūras bei įkainius.“

2. Pakeisti 37 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Naujas perdavimo ar skirstymo sistemas nedujofikuotoje teritorijoje turi teisę įrengti asmenys, įgiję šią teisę konkurso būdu. Konkurso metu asmenys ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** pateikia rinkos tyrimų, įvertinančių dujų naudojimo dešimties metų laikotarpiu prognozes nedujofikuotoje teritorijoje, rezultatus ir naujų perdavimo ar skirstymo sistemų nedujofikuotoje teritorijoje investicijų projektus. Konkurso metu geriausias pasiūlymas išrenkamas vadovaujantis šiais kriterijais: gamtinių dujų transportavimo kainos viršutinė riba nedujofikuotos teritorijos vartotojams; numatytu paskirstyti dujų kiekiu; investicijų mastu pagal numatomų pastatyti dujotiekio tinklų ilgį bei atsižvelgus į tiekimo patikimumo, reguliarumo, kokybės, vartotojų apsaugos reikalavimus. Sprendimą leisti įrengti naujas sistemas priima ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintomis naujų sistemų nedujofikuotoje (naujai dujofikuojamoje) teritorijoje įrengimo tvarkos taisyklėmis. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimas leisti įrengti naujas perdavimo ar skirstymo sistemas yra privaloma sąlyga išduodant leidimą statyti šiuos objektus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka.“

3. Pakeisti 37 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** parengia ir patvirtina prijungimo įkainių nustatymo metodiką. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** tvirtina naujų buitinių vartotojų sistemų prijungimo įkainius.“

26 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 38 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Rinkos operatoriaus veikloje patiriamoms gamtinių dujų rinkos administravimo ir susijusioms sąnaudoms padengti rinkos operatorius, suderinęs su **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, nustato prekybos gamtinių dujų biržoje įmokas.“

2. Pakeisti 38 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Rinkos operatorius pagal šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytose taisyklėse nustatytą tvarką bendradarbiauja su **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ir nedelsdamas **Komisijai Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** pateikia su įtartinais prekybos gamtinėmis dujomis sandoriais susijusią informaciją ir bet kurią kitą aktualią informaciją, kuri būtų reikalinga gamtinių dujų biržos priežiūrai vykdyti, ypač apie licencijų ir (ar) leidimų turėtojams nustatytų veiklos sąlygų galimus pažeidimus.“

27 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 43 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) skirstymo sistemos operatorius, vadovaudamasis **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintais standartiniais reikalavimais, turi parengti atitikties programą, kurioje nurodomos taikytinos priemonės siekiant išvengti diskriminacinio elgesio, ir užtikrinti tinkamą jos įgyvendinimo stebėseną. Atitikties programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos šiems tikslams pasiekti.“

2. Pakeisti 43 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** stebi ir kontroliuoja, kad skirstymo sistemos operatorius, esantis vertikaliai integruotos įmonės dalis (padalinys), negalėtų pasinaudoti vertikalios integracijos pranašumu konkurencijai iškraipyti. Vertikalčiai integruoti skirstymo sistemos operatoriai, teikdami informaciją ir kurdami prekės ženklą, turi atskleisti, kad tiekimo veiklą vykdo vertikalčiai integruotos įmonės dalis (padalinys).“

28 straipsnis. 43¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43¹ straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) laikymo sistemos operatorius, vadovaudamasis **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintais standartiniais reikalavimais, turi parengti atitikties programą, kurioje nurodomos taikytinos priemonės siekiant išvengti diskriminacinio elgesio, ir užtikrinti tinkamą jos priežiūrą. Atitikties programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos šiems tikslams pasiekti. Už atitikties programos priežiūrą atsakingas asmuo ar organas reguliavimo institucijai pateikia metinę ataskaitą, kurioje nurodo taikytas priemones. Laikymo sistemos operatorius šią ataskaitą paskelbia savo interneto svetainėje.“

29 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 44 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nustato standartines gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo taisykles ir su apskaitos atskyrimu susijusius reikalavimus, įskaitant reikalavimą atlikti nepriklausomą auditą.“

2. Pakeisti 44 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Gamtinių dujų įmonių metinės finansinės ataskaitos turi būti patikrintos nepriklausomo audito. Auditoriai išvadas teikia **Komisijai Infrastruktūrų reguliavimo tarybai**. Gamtinių dujų įmonės metinėse finansinėse ataskaitose turi pateikti informaciją apie dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių tūkstančių šešių šimtų dvidešimties eurų ir didesnės vertės sandorius, sudarytus su susijusiomis įmonėmis.“

30 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 45 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Už gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimą pagal savo kompetenciją bendrai atsako gamtinių dujų įmonės, nebutiniai vartotojai, Vyriausybė, Energetikos ministerija, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, atlikdami užduotis, susijusias su gamtinių dujų tiekimo saugumą užtikrinančių priemonių įgyvendinimu.“

2. Pakeisti 45 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyriausybė nustato konkrečias saugumą užtikrinančias priemones, kurių įgyvendinimas ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai**, gamtinių dujų įmonėms ir vartotojams yra privalomas. Priemonės turi apimti minimalius dujų tiekimo patikimumo reikalavimus, pažeidžiamų vartotojų apibrėžimą, dujų tiekimo prioritetus dujų tiekimo sutrikimo atveju, dujų tiekimo kontrolės ir finansavimo tvarką, jos turi būti nediskriminuojančios, aiškos ir paskelbtos teisės aktų nustatyta tvarka. Su gamtinių dujų tiekimo saugumą užtikrinančių priemonių įgyvendinimu susijusių dalyvių funkcijas ir atsakomybę Vyriausybė nustato taip, kad visų pirma veiksmų turėtų imtis gamtinių dujų įmonės ir nebutiniai dujų vartotojai, o po to – valstybės ir Europos Sąjungos institucijos.“

3. Pakeisti 45 straipsnio 5 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo srityje prižiūri.“

31 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Energetikos ministerija rengia ir ~~viešai~~ ministerijos interneto svetainėje paskelbia prevencinius ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus ir užtikrina nuolatinę jų įgyvendinimo stebėseną. Apie parengtus prevencinius ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus ir jų atnaujinimus Energetikos ministerija nedelsdama praneša Europos Komisijai. Vyriausybei paskelbus ekstremaliąją situaciją gamtinių dujų sektoriuje, gamtinių dujų įmonės, Vyriausybė, Energetikos ministerija, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** imasi iš anksto nustatytų veiksmų, apibūdintų ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, ir nedelsdamos apie tai pranešama Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Paskelbus ekstremaliąją situaciją gamtinių dujų sektoriuje, Vyriausybė su prašymu kreipiasi į Europos Komisiją ir Europos Komisijai atlikus patikrinimus gali būti paskelbta regioninio lygmens arba Europos Sąjungos lygmens ekstremalioji situacija gamtinių dujų sektoriuje.“

32 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Gamtinių dujų atsargų kaupimo išlaidų įtraukimo į gamtinių dujų tiekimo sąnaudas metodiką patvirtina ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**.“

33 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Gamtinių dujų perdavimo sistemos sujungimas su Europos Sąjungos gamtinių dujų perdavimo sistemomis

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija turi teisę priimti sprendimus dėl dujotiekio, gamtinių dujų saugyklos ir SGD įrenginių, reikalingų saugumui užtikrinti, įrengimo, išplėtimo ir finansavimo. Dujų įmonės tokius sprendimus privalo įgyvendinti, o ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** prižiūri tokių sprendimų įgyvendinimą.

2. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistemos sujungimo su Europos Sąjungos gamtinių dujų sistemomis projekto sąnaudų įtraukimo į perdavimo sistemos paslaugų teikimo sąnaudas metodiką patvirtina ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**.“

34 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„49 straipsnis. Teisė naudotis sistema

1. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ir sistemų operatoriai užtikrina galimybę asmenims naudotis perdavimo ir skirstymo sistema ir SGD įrenginiais paskelbtomis ir taikomomis visiems vartotojams kainomis, įskaitant tiekimo įmones, ir objektyvų šios sistemos taikymą nediskriminuojant sistemos naudotojų. Sistemų operatoriai užtikrina, kad šios kainos ir jų apskaičiavimo metodai būtų paremti ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** metodika. Ši metodika ~~teisės aktu nustatyta tvarka~~ paskelbiama iki jos įsigaliojimo.

2. Sistemų operatoriai vartotojams, gamtinių dujų įmonėms ir asmenims, transportuojantiems gamtines dujas tranzitu, suteikia teisę pagal sutartis naudotis sistema.

3. Sistemų operatoriai, vadovaudamiesi ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** paskelbtais reikalavimais, patvirtina naudojimosi sistema taisykles. Ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki naudojimosi sistema taisyklių įsigaliojimo momento šias taisykles ir jų pakeitimus savo interneto svetainėje paskelbia ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ir sistemų operatoriai. Teisė naudotis sistemomis turi būti suteikiama objektyviai, nediskriminuojant sistemos naudotojų.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę reikalauti, kad sistemos operatorius pakeistų patvirtintas naudojimosi sistema taisykles taip, kad jos atitiktų ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** paskelbtus reikalavimus.

5. Šio įstatymo nuostatos nedraudžia sistemų valdytojams (operatoriams) ir jų naudotojams sudaryti ilgalaikių sutarčių dėl prieigos prie sistemos, jeigu jos neprieštarauja Europos Sąjungos konkurencijos taisyklėms.“

35 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Teisė naudotis saugyklomis

1. Suteikiant teisę asmenims naudotis gamtinių dujų įmonių saugyklomis ir gamtinių dujų laikymo vamzdynuose paslaugomis, kai tai yra būtina dėl techninių ir (arba) ekonominių priežasčių, norint užtikrinti teisę veiksmingai naudotis tiekimo vartotojams sistema, ir suteikiant teisę naudotis papildomomis paslaugomis, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** gali nuspręsti taikyti kurį nors vieną arba abu šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus būdus. Šios procedūros įgyvendinamos laikantis objektyvių, skaidrių ir nediskriminacinių kriterijų.

2. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** apibrėžia ir paskelbia kriterijus, pagal kuriuos galima nustatyti, kuris teisės naudotis saugyklomis ir gamtinių dujų laikymo vamzdynuose paslaugomis būdas taikomas. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** paskelbia, kokios saugyklos ar tų saugyklų dalys ir atitinkamos gamtinių dujų laikymo vamzdyne paslaugos yra siūlomos pagal šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus būdus.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos papildomoms ir laikinojo laikymo paslaugoms, kurios susijusios su SGD įrenginiais ir būtinos pakartotinio dujinimo procesui ir paskesniajam pristatymui į perdavimo sistemą.

4. Kai teisė naudotis saugykla, gamtinių dujų laikymo vamzdynuose paslaugomis ir kitomis papildomomis paslaugomis įgyvendinama derybų būdu, vartotojai ir sistemos naudotojai dėl sutarčių derasi su atitinkamu laikymo sistemos operatoriumi arba gamtinių dujų įmonėmis. Laikymo sistemos operatoriai ir gamtinių dujų įmonės kiekvienais metais paskelbia naudojimosi savo saugyklomis, gamtinių dujų laikymo vamzdynuose paslaugomis ir kitomis papildomomis paslaugomis pagrindines komercines sąlygas. Laikymo sistemos operatoriai ir gamtinių dujų įmonės šias sąlygas nustato pasikonsultavę su sistemos naudotojais. Šalys dėl teisės naudotis saugyklomis, gamtinių dujų laikymo vamzdynuose paslaugomis ir kitomis papildomomis paslaugomis privalo derėtis sąžiningai.

5. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** imasi būtinų priemonių, kad gamtinių dujų įmonėms ir vartotojams būtų suteikta teisė naudotis saugyklomis, gamtinių dujų laikymo vamzdynuose paslaugomis ar kitomis papildomomis paslaugomis taikant iš anksto paskelbtus tarifus ir (arba) kitas naudojimosi šiomis saugyklomis ir gamtinių dujų laikymo vamzdynuose

paslaugomis sąlygas ir pareigas. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** šiuos tarifus ir jų apskaičiavimo metodikas nustato, pasikonsultavusi su sistemos naudotojais.“

36 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Teisė naudotis gavybos tinklais

1. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** imasi būtinų priemonių, kad gamtinių dujų įmonės ir vartotojai, neatsižvelgiant į jų buvimo vietą, šiame straipsnyje nustatyta tvarka galėtų naudotis gavybos tinklais, įskaitant įrenginius, kuriais teikiamos tokiam naudojimuisi būtinos techninės paslaugos, išskyrus tokias tinklų ir įrenginių dalis, kurios naudojamos vietinei gavybos veiklai gamtinių dujų gavybos telkinio vietoje. Apie tokias taikomas priemones ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** praneša Europos Komisijai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta naudojimosi teisė suteikiama pagal ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** patvirtintą naudojimosi gavybos tinklais tvarkos aprašą. Naudojimosi gavybos tinklais tvarkos apraše nustatomi kriterijai, pagal kuriuos naudojimosi teisė suteikiama sąžiningai ir viešai, skatinant konkurencingą gamtinių dujų rinką ir išvengiant piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, atsižvelgiant į tiekimo saugumą ir reguliarumą, turimus arba pagrįstai prieinamus pajėgumus ir aplinkos apsaugos reikalavimus.

3. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ginčus dėl naudojimosi gavybos tinklais sprendžia operatyviai ir vadovaudamasi Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Kilus tarptautiniam ginčui, jo sprendimui taikoma valstybės narės, kurios jurisdikcijai priklauso gavybos tinklas, kuriuo atsisakoma leisti naudotis, arba tarptautiniuose susitarimuose numatyta teisė. Jei, kilus tarptautiniam ginčui, ginčijamas gavybos tinklas yra ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir kitos valstybės narės teritorijoje, turi būti konsultuojamasi su atitinkama valstybe nare siekiant užtikrinti, kad Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimai būtų taikomi nuosekliai.“

37 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„52 straipsnis. Atsisakymas suteikti teisę naudotis sistema

1. Gamtinių dujų įmonės, pateikdamos argumentuotus motyvus, gali atsisakyti suteikti teisę naudotis sistema, jeigu:

1) trūksta pajėgumų arba teisė naudotis sistema trukdytų joms vykdyti šiame įstatyme nurodytus viešųjų paslaugų teikimo įpareigojimus;

2) atsirado esminių ekonominių ir finansinių sunkumų, susijusių su sudarytų įsipareigojimo mokėti už nepaimtą gamtinių dujų kiekį sutarčių („imk arba mokėk“ sutarčių) vykdymu.

2. Atsisakymas, grindžiamas įsipareigojimo mokėti už nepaimtą gamtinių dujų kiekį sutarčių („imk arba mokėk“ sutarčių) vykdymu, gali būti pripažintas tinkamu tik gavus ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** pritarimą.

3. Gamtinių dujų įmonė, atsisakiusi patenkinti kitos gamtinių dujų įmonės ar vartotojo raštu pateiktą prašymą naudotis sistema gamtinėms dujoms transportuoti, apie šį savo sprendimą ir jo priežastis per 10 darbo dienų praneša ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai**.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę įpareigoti gamtinių dujų įmonę suteikti teisę pasinaudoti sistema, jeigu nustato, kad gamtinių dujų įmonės atsisakymas yra nepagrįstas.

5. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę įpareigoti gamtinių dujų įmonę, atsisakiusią suteikti teisę naudotis sistema dėl pajėgumų ar jungčių trūkumo, atlikti būtinus ekonomiškai pagrįstus arba potencialaus vartotojo apmokamus patobulinimus.“

38 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnio 6 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nedelsdama perduoda Europos Komisijai kiekvieno Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai pateikto prašymo suteikti išimtį kopiją ir nedelsdama praneša apie sprendimą, kartu pateikdama visą svarbią su sprendimu susijusią informaciją. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** turi teisę šią informaciją pateikti apibendrintos formos, kad Europos Komisija galėtų priimti tinkamai pagrįstą sprendimą. Visų pirma pateikiama tokia informacija:“.

39 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu gamtinių dujų įmonė atsisako suteikti teisę naudotis gamtinių dujų sistema šio įstatymo 52 straipsnyje nustatytais atvejais arba jeigu kyla ginčas dėl tokio atsisakymo suteikti teisę naudotis gamtinių dujų sistema, sprendimą dėl tiesioginio vamzdyno įrengimo ir sąlygų priima ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** priimti sprendimai dėl tiesioginių vamzdynų įrengimo yra privalomi vykdyti abiem šalims, jie turi būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys kitų vartotojų. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, priimdama sprendimą dėl tiesioginio vamzdyno įrengimo, turi užtikrinti, kad būtų išnaudojami visi esami pajėgumai.“

40 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Pareigos suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos išimtyms

1. Jeigu gamtinių dujų įmonė susiduria su dideliais ekonominiais ir finansiniais sunkumais, atsirandančiais iš „įmk arba mokėk“ įsipareigojimų, priimtų pagal vieną ar kelias gamtinių dujų pirkimo sutartis, arba jeigu kyla tokių sunkumų grėsmė, gamtinių dujų įmonė gali pateikti prašymą ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai** laikinai netaikyti reikalavimų suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos. Prašymai pateikiami kiekvienu konkrečiu atveju prieš atsisakant suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos.

2. Prie prašymo pridedama visa svarbi informacija apie problemos pobūdį ir mastą bei gamtinių dujų įmonės įdėtas pastangas siekiant išspręsti problemą.

3. Jeigu nėra pagrįstų alternatyvių sprendimų ir atsižvelgdama į šio straipsnio 5 dalį, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** gali leisti netaikyti reikalavimų suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos. Toks ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** sprendimas turi būti tinkamai pagrįstas.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nedelsdama praneša Europos Komisijai apie sprendimą leisti netaikyti reikalavimų suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos, pateikdama ir visą svarbią informaciją apie šį sprendimą. Jeigu per aštuonias savaites nuo pranešimo gavimo dienos Europos Komisija paprašo, kad ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** iš dalies pakeistų arba atšauktų sprendimą leisti netaikyti reikalavimų suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** Europos Komisijos prašymą įvykdo per keturias savaites ir apie tai praneša ~~Komisijai~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybai**.

5. Priimdama sprendimus dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išimties taikymo, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** visų pirma atsižvelgia į šiuos kriterijus:

- 1) tikslą sukurti konkurencinę gamtinių dujų rinką;
- 2) būtinybę užtikrinti viešųjų paslaugų teikimo įsipareigojimų vykdymą ir garantuoti tiekimo saugumą;
- 3) gamtinių dujų įmonės padėtį gamtinių dujų rinkoje ir faktinę konkurencijos padėtį toje rinkoje;
- 4) ekonominių ir finansinių sunkumų, su kuriais susiduria gamtinių dujų įmonės ir perdavimo įmonės arba vartotojai, mastą;
- 5) sutarties ar sutarčių pasirašymo datą ir sąlygas, įskaitant tai, kiek jos palankios pokyčiams rinkoje;
- 6) pastangas rasti problemos sprendimo būdą;

7) įmonės sugebėjimą „imk arba mokėk“ įsipareigojimų prisiėmimo metu numatyti šių didelių sunkumų atsiradimo tikimybę;

8) sistemos sujungimą su kitomis sistemomis ir tų sistemų sąveiką;

9) poveikį, kurį sprendimas leisti netaikyti reikalavimų suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos galėtų turėti šio įstatymo teisingam taikymui, kad gamtinių dujų vidaus rinka veiktų sklandžiai.

6. Laikoma, kad didelių sunkumų nėra, jeigu gamtinių dujų pardavimas nesumažėja iki lygio, mažesnio už minimalias realizavimo garantijas, numatytas „imk arba mokėk“ gamtinių dujų pirkimo sutartyse, arba jei „imk arba mokėk“ gamtinių dujų pirkimo sutartį galima patikslinti, arba gamtinių dujų įmonė gali rasti alternatyvių realizavimo rinkų.

7. Gamtinių dujų įmonė, kuriai nebuvo leista netaikyti reikalavimų suteikti tretiesiems asmenims prieigą prie sistemos, negali atsisakyti suteikti prieigos prie sistemos dėl gamtinių dujų tiekimo sutartyje priimtų „imk arba mokėk“ įsipareigojimų.“

41 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 57 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Gamtinių dujų vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos valstybinę priežiūrą ir kontrolę pagal kompetenciją atlieka **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ir Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.“

2. Pakeisti 57 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir išdėstyti jį taip:

„3) iš **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** ir Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos gauti visą reikiamą informaciją apie savo teises, ginčų sprendimo būdus ir galiojančius gamtinių dujų sektorių reglamentuojančius teisės aktus;“.

3. Pakeisti 57 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) naudotis vartotojų skundų nagrinėjimo procedūromis. Visi vartotojai turi teisę reikalauti, kad gamtinių dujų įmonė teiktų geros kokybės paslaugas ir tinkamai, sąžiningai bei operatyviai nagrinėtų skundus pagal patvirtintą tokių skundų nagrinėjimo tvarką, o prireikus kreiptis į Vartotojų teisių apsaugos tarnybą ar **Komisiją Infrastruktūrų reguliavimo tarybą**;“.

4. Pakeisti 57 straipsnio 2 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) gauti savo suvartojimo duomenis, o sudarius aiškų susitarimą ~~nemokamai~~ **neatlygintinai** leisti bet kokiai registruotai tiekimo įmonei naudotis savo skaitiklių rodmenimis. Už duomenų tvarkymą atsakinga šalis privalo įmonei pateikti tuos duomenis. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nustato duomenų formą ir tvarką, pagal kurią tiekėjams ir vartotojams suteikiama galimybė naudotis duomenimis. Už šią paslaugą papildomas mokestis vartotojui nenustatomas;“.

5. Pakeisti 57 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija pagal **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** atliktą ilgalaikės trukmės išlaidų ir naudos rinkai ekonominį vertinimą parengia pažangių matavimo sistemų, kuriomis būtų padedama aktyviam vartotojų dalyvavimui gamtinių dujų tiekimo rinkoje, įdiegimo terminus. **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba** užtikrina šių sistemų įdiegimą, matavimo sistemų sąveikos įgyvendinimą ir tinkamų standartų bei geriausios praktikos panaudojimą.“

42 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„58 straipsnis. Vartotojų teisių apsauga

1. Siekdama užtikrinti tinkamą vartotojų teisių apsaugą, **Komisija Infrastruktūrų reguliavimo taryba**:

1) prižiūri, kad būtų tinkamai įgyvendintos vartotojų apsaugos priemonės, taip užtikrinant vartotojų apsaugą. Svarbiausia **Komisijos Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** funkcija vartotojų teisių gynimo srityje – užtikrinti, kad būtų taikomos adekvačios pažeidžiamų vartotojų apsaugos priemonės;

2) imasi tinkamų priemonių prie gamtinių dujų sistemos prisijungusiems vartotojams atokiose vietovėse apsaugoti;

3) užtikrina aukštą vartotojų apsaugos lygį, ypač susijusį su sutarties sąlygų, bendros informacijos ir ginčų sprendimo būdų skaidrumu;

4) ~~5)~~ užtikrina, kad visi prie gamtinių dujų sistemos prisijungę vartotojai turėtų teisę gauti gamtines dujas iš bet kurioje valstybėje registruoto šio įstatymo reikalavimus atitinkančio tiekėjo, kuris laikosi patvirtintų Prekybos gamtinėmis dujomis taisyklių, balansavimo taisyklių ir tiekimo saugumo reikalavimų;

6) užtikrina, kad vartotojai turėtų teisę gauti savo suvartojimo duomenis ir laikydamiesi sutarties sąlygų galėtų pakeisti gamtinių dujų tiekėją trijų savaičių laikotarpiu;

7) 6) užtikrina, kad gamtinių dujų tiekėjai ar skirstymo sistemos operatoriai, bendradarbiaudami su ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**, imtųsi reikiamų veiksmų ~~viešai~~ įmonių interneto svetainėse paskelbti Europos Komisijos parengtą aiškų ir glaustą klausimų ir atsakymų sąrašą, kuriame teikiama praktinė informacija apie energijos vartotojų teises.

2. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis prie ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** įsteigiamas bendrasis informacijos centras, skirtas teikti gamtinių dujų vartotojams visą reikiamą informaciją apie jų teises, galiojančius teisės aktus ir jiems prieinamus ginčų sprendimo būdus. Bendrasis informacijos centras yra ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** administracijos struktūrinis padalinys.

3. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba atlieka gamtinių dujų buitinių vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos valstybinę priežiūrą ir kontrolę, vertina gamtinių dujų buitinių vartotojų sutarčių su gamtinių dujų įmonėmis standartines sąlygas ir ginčija nesąžiningas šių sutarčių nuostatas.“

43 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 59 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„59 straipsnis. Tarptautinio bendradarbiavimo pareiga

~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** ir perdavimo sistemos operatorius privalo bendradarbiauti su kompetentingomis Europos Sąjungos institucijomis ar organizacijomis, valstybių narių reguliavimo institucijomis ir šių valstybių perdavimo sistemos operatoriais.“

44 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„60 straipsnis. ~~Komisijos~~ **Infrastruktūrų reguliavimo tarybos** tarptautinis bendradarbiavimas

Vykdydama tarptautinį bendradarbiavimą, ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba**:

- 1) rengia Europos Komisijai reikalingas gamtinių dujų rinkos ataskaitas;
- 2) tarptautiniais klausimais bendradarbiauja su Agentūra ir valstybių narių reguliavimo institucijomis ir teikia joms visą užduotims vykdyti būtiną informaciją;
- 3) užtikrina tokį iš Agentūros ir valstybių narių reguliavimo institucijų gaunamos informacijos konfidencialumo lygį, kokio reikalauja informaciją perduodanti institucija;
- 4) keičiasi duomenimis regioniniu lygmeniu, siekdama prisidėti prie svarbiausių rinkos procesų suderinimo;
- 5) bendradarbiauja su valstybių narių reguliavimo institucijomis bent regioniniu lygmeniu, siekdama skatinti rengti eksploatacines priemones, bendras gamtinių dujų biržas ir tarpvalstybinių pajėgumų paskirstymą ir sudaryti sąlygas tinkamam sujungimo pajėgumų lygiui užtikrinti regione ir tarp regionų, sudarant galimybes plėtoti veiksmingą konkurenciją ir gerinti tiekimo saugumą. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** siekia koordinuoti visų perdavimo sistemos operatoriams ir kitiems rinkos dalyviams skirtų tinklo nuostatų ir perkrovos valdymo taisyklių rengimą. Visi šiame punkte išvardyti veiksmai yra atliekami konsultuojantis su kitomis nacionalinėmis institucijomis ir nedarant įtakos jų specialiajai kompetencijai;

6) turi teisę tarpusavyje sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su kitų valstybių narių reguliavimo institucijomis;

7) teikia Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai informaciją apie tarptautinio bendradarbiavimo klausimus, tiesioginiai susijusius su Vyriausybės vykdoma užsienio politika.“

45 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 62 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„62 straipsnis. Regioninis solidarumas

1. Siekdamos užtikrinti patikimą tiekimo saugumą gamtinių dujų vidaus rinkoje ir integruoti nacionalinę Lietuvos Respublikos gamtinių dujų rinką, Lietuvos Respublika ir ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** bendradarbiauja regioniniu lygmeniu su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, skatindama regioninį ir dvišalį solidarumą.

2. Bendradarbiavimas, vykdomas susidarius aplinkybėms, kurios sukelia ar per trumpą laiką gali sukelti didelį tiekimo sutrikimą, darantį poveikį bet kuriai bendradarbiaujančiai valstybei narei, apima:

1) ekstremaliosios padėties nacionalinių priemonių, skirtų gamtinių dujų tiekimo patikimumui užtikrinti, koordinavimą;

2) jungiamųjų gamtinių dujų vamzdynų nustatymą, plėtojimą ir atnaujinimą;

3) tarpusavio pagalbos teikimo sąlygas ir praktines priemones.

3. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** skatina perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą vieno ar kelių regionų lygmeniu, įskaitant bendradarbiavimą tarpvalstybiniais klausimais, siekiant sukurti konkurencingą gamtinių dujų vidaus rinką.

4. ~~Komisija~~ **Infrastruktūrų reguliavimo taryba** nuolat informuoja Europos Komisiją ir kitas valstybes nares apie tokį regioninį bendradarbiavimą.“

46 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas